

Những tấm ván trên cầu Hiền Lương

Tác giả: Ngô Liêm Khoan

*Hơn ba mươi năm cỏ mấy bận ngút xanh
Chỉ ngại lòng người chưa bén rễ*

**Những tấm ván trên cầu Hiền Lương^[1]
Chúng có hay không câu chuyện của riêng mình
Chúng có phân biệt được sắc cờ
Giữa hai giới tuyến
Hay chúng chỉ là gỗ thối
Làm phận lát cầu
Và gánh trên mình thương tích**

**Những tấm ván trên cầu Hiền Lương
Chúng không có tay
Để ký vào điều khoản chia đôi
Chúng không có chân
Để chạy về bên này, bên khác
Chúng không có mắt
Để phân biệt MIG với B52
Chúng chỉ là gỗ thối
Làm phận lát cầu
Và nhận về phần mình tan nát**

**Những tấm ván trên cầu Hiền Lương
Chúng biết hay không biết số thứ tự của riêng mình
Giữa 450 tấm bên này
Và trong 444 tấm bên kia
Chúng có thù oán nhau không
Chúng có sơn vẽ trên mình những màu những sắc
Chúng có xẻ thân mình làm củi làm chông
Để sập, để cháy nhau trên dòng Bến Hải
Hay chúng chỉ là gỗ thối
Làm phận lát cầu
Và cõng trên lưng mình lịch sử**

**Những tấm ván trên cầu Hiền Lương
Sau mấy mươi năm
Tấm còn
Tấm nát
Tấm bên này vẫn nằm phía bên này?
Tấm bên kia vẫn nằm phía bên kia?
Chúng có biết vui không
Khi chỉ thấy một sắc cờ**

Chúng có biết vui không
Khi không còn giới tuyến
Hay chúng chỉ là gỗ thối
Làm phận lát cầu
Vài trăm tấm phía bên này
Mấy trăm miếng phía bên kia...

Những tấm ván trên cầu Hiền Lương
Những tấm ván đã thành bụi thành tro thành rêu thành rác...
Chúng có quên ánh mắt phía bên này
Chúng có nhớ chớp lửa phía bên kia
Chúng có nguôi ngoai vết cháy thắm máu người
Hay chúng chỉ là gỗ thối
Đã xong phận lát cầu
Hay chúng đâu chỉ là gỗ thối
Vì còn thắm máu người
Vẫn day dứt khôn nguôi
Nhịp cầu đã gãy...

Những tấm ván trên cầu Hiền Lương
Những tấm ván xẻ từ dãy Trường Sơn
Trong một sáng rạng ngời
Bắc qua dòng Bến Hải^[2]
Những tấm ván
Vượt tầm đạn
Khuất tầm bay
Không đau đớn gót giày
Nói triệu bước chân còn buồn
Tới những nhịp rất vui^[3]
Có hằng huyệt
Có mong manh
Như vắt bụi tro qua vực thẳm?^[4]

30/4/2012

Chú thích

1. Tháng 5/1952 thực dân Pháp xây cầu Hiền Lương bắc qua sông Bến Hải gồm 7 nhịp, dài 178m, mặt lát bằng gỗ thông. Năm 1954, theo Hiệp định Genève. Sông Bến Hải ở vĩ tuyến 17 được chọn làm ranh giới chia Việt Nam thành hai vùng tập trung quân sự. Theo đó, “cầu Hiền Lương chia làm hai phần, mỗi bên dài 89m, sơn hai màu khác nhau. Bờ Bắc gồm 450 tấm ván mặt cầu, bờ Nam 444 tấm.” (Nguyễn Tuân). Chiếc cầu này tồn tại được 15 năm (từ 1952 đến 1967) thì bị bom Mỹ đánh sập. [△]
2. Năm 2002 – 2003, tỉnh Quảng Trị đã xây phục chế cầu Hiền Lương bắc qua sông Bến Hải; cầu dài 182,97m gồm 7 nhịp, mặt lát gỗ lim. [△]
3. “Một sự kiện liên quan đến chiến tranh khi nhắc lại, có hàng triệu người vui, mà cũng có hàng triệu người buồn. Đó là vết thương chung của dân tộc, cần được giữ lành thay vì lại tiếp tục làm cho nó thêm rỉ máu”. (Võ Văn Kiệt) [△]
4. Các chú thích trong bài đều của tác giả
- 5.

Gửi Lên: Lê-Thụy-Chi

Ngày 23/12/2016

www.vietnamvanhien.net